

Обліково-аналітичне забезпечення підприємницької діяльності

Лектор: **Жиглей Ірина Вікторівна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку (ауд. 241)

E-mail: kbo_zhiv@ztu.edu.ua

Освітній портал: **Обліково-аналітичне забезпечення підприємницької діяльності (D5)**

<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=8149>

ТЕМА 1

Облік як інформаційна система бізнесу

Перша тема курсу присвячена розгляду бухгалтерського обліку як комплексної інформаційної системи, що забезпечує збір, обробку та передачу фінансової інформації для ухвалення управлінських рішень.

План теми

01

1.1. Чому маркетингові рішення потребують облікової інформації?

Роль обліку в ухваленні обґрунтованих рішень.

03

1.3. Фінансовий та управлінський облік: роль маркетолога як споживача даних

Розмежування фінансового (зовнішні користувачі, стандартизована звітність) та управлінського обліку (внутрішні рішення, гнучкість).

Маркетолог як користувач обох видів інформації.

05

1.5. Предмет, метод та об'єкти бухгалтерського обліку

Що і чому підлягає обліку на підприємстві

02

1.2. Поняття обліку та його функції як інформаційної системи

Облік як система виявлення, вимірювання та передачі економічної інформації користувачам. Три функції обліку та їх значення для прийняття рішень.

04

1.4. Принципи бухгалтерського обліку як «правила гри»

Базові правила, що пояснюють логіку формування облікових показників.

ВСТУП

Три ситуації, де маркетолог програв через цифри

❏ Знижка "-30%"

Продажі зросли вдвічі — всі раді. Через місяць: компанія відпрацювала в мінус. Знижка з'їла всю маржу, ніхто не порахував заздалегідь.

▮ Захист бюджету

Маркетолог захищає бюджет кампанії. Керівництво запитує: "А де цифри, що це окупиться?" Аргумент "конкуренти теж так роблять" не спрацьовує.

🏆 Хибний бестселер

Товар №1 за обсягом продажів — насправді найменш прибутковий. Вигідний продукт продається в тіні й ніхто його не просуває.

❏ Що об'єднує всі три? Рішення ухвалювалися **без опори на облікову інформацію.**

Облік — це приладова панель бізнесу

Спідометр, рівень пального, температура двигуна — жоден прилад не керує машиною, але без них водій сліпий. **Облік для бізнесу — те саме.** Він вимірює, фіксує та показує фінансовий стан компанії, щоб ви могли ухвалювати обґрунтовані рішення.

Облік — це інформаційна система, яка **виявляє, вимірює та передає** економічну інформацію про діяльність підприємства для прийняття рішень.

Три функції обліку як системи

Виявлення

Які події бізнесу фіксувати:
продаж, закупівля,
зарплата, рекламні
витрати

Вимірювання

Переведення подій у
грошовий вимірник —
спільну "мову" для
порівняння різних речей

Передача

Донесення інформації тим,
хто ухвалює рішення, у
зрозумілій формі — через
звіти

Протягом усього курсу ми постійно запитуватимемо: *"Яку подію ми вимірюємо — і кому та навіщо потрібен цей результат?"*

Хто споживає облікову інформацію?

Фінансовий облік

Для зовнішніх користувачів. Суворо стандартизований, результат — публічна фінансова звітність. Корисний для аналізу конкурентів і партнерів.

Управлінський облік

Для внутрішніх рішень. Гнучкий, без жорстких стандартів. Головне правило: **інформація має бути корисною для конкретного рішення**. CVP-аналіз, бюджетування, ROMI — це тут.

РОЛЬ МАРКЕТОЛОГА

Ви — споживач обох видів обліку

Погляд назовні

Аналізуєте звітність конкурентів і партнерів — працюєте з фінансовим обліком. Це публічна, стандартизована інформація.

Погляд всередину

Рахуєте точку беззбитковості кампанії, ROMI рекламного каналу, маржинальність продукту — логіка управлінського обліку.

Місток між двома світами

Маркетолог унікально поєднує обидва погляди: зовнішній аналіз ринку і внутрішнє обґрунтування рішень.

Чому фінансова звітність така, якою є?

Облік існує за чіткими правилами — **принципами**. Розуміння цих правил пояснює більшість "дивних" моментів, з якими ви зіткнетесь при читанні звітності. Краще зрозуміти їх зараз, ніж плутатися пізніше.

Ключові принципи бухгалтерського обліку

Нарахування

Дохід і витрати визнаються в момент господарської операції, **не тоді, коли надійшли гроші**. Продали товар у розстрочку — дохід вже є, гроші придуть через 3 місяці. Ось чому "прибуткова" компанія може мати проблеми з готівкою.

Превалювання сутності над формою

Операції обліковуються відповідно до їх **економічної сутності**, а не лише юридичної форми. Реальність важливіша за документ.

Відповідність витрат і доходів

Витрати відображаються в тому періоді, до якого відносяться за результатом. Оплатили рекламу наперед на рік — витрата "розмазується" по кварталах, а не списується одразу.

Єдиний грошовий вимірник

Облік фіксує тільки те, що виражається в грошах. Бренд-лояльність і задоволеність клієнта прямо не з'являються у звітності — лише **непрямо, через повторні продажі**.

Ще чотири принципи, що формують "правила гри"

Повне висвітлення

Звітність містить всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки операцій, що здатні вплинути на рішення.

Автономність

Підприємство відокремлене від власників. Особисте майно власника не відображається у звітності компанії.

Послідовність

Облікова політика застосовується постійно з року в рік — це забезпечує порівнянність даних у часі.

Безперервність

Оцінка активів і зобов'язань ґрунтується на припущенні, що компанія продовжуватиме працювати в майбутньому.

Маркетинг у системі обліку: повернення до кейсів

1 Знижка "-30%"

Рішення безпосередньо змінює дохід, але собівартість незмінна. Вплив на прибуток **непропорційний** обсягу продажів.

2 Бюджет кампанії

Управлінський облік дозволяє зіставити витрату з приростом доходу. Це і є **мова, якою говорять з керівництвом**.

3 Хибний бестселер

Обсяг продажів і прибуток — принципово різні показники. Облік дозволяє **розрізнити** їх до ухвалення рішення.

Головна теза курсу

Облік — не про бухгалтерію. Облік — про мову прийняття рішень.

Маркетингові рішення завжди мають **облікові наслідки**. Облік — це інструмент, який дозволяє побачити ці наслідки **заздалегідь**, а не постфактум. Мета курсу: навчити вас знаходити, розуміти й використовувати облікову інформацію як конкурентну перевагу маркетолога.

Знаходити

Орієнтуватись у фінансовій звітності та управлінських даних

Розуміти

Інтерпретувати цифри в контексті бізнес-рішень

Використовувати

Обґрунтовувати маркетингові рішення мовою цифр

Господарські операції

це конкретні дії або події, які призводять до змін у фінансовому стані підприємства та його ресурсах.

Господарські операції є **основою бухгалтерського обліку**, оскільки безпосередньо впливають на активи, зобов'язання, капітал, доходи та витрати компанії. Кожна операція змінює структуру балансу підприємства та потребує відповідного документального оформлення.

Види господарських операцій за видами діяльності

Фінансові операції

Отримання кредиту на запуск рекламної кампанії, оплата послуг рекламних платформ і агентств, розрахунки за передоплаченими медіа-пакетами, управління бюджетом маркетингового відділу.

Господарсько-виробничі операції

Закупівля матеріалів для POS-матеріалів і мерчу, виробництво упаковки та рекламної продукції, надання маркетингових послуг (аналітика, консалтинг, SMM), витрати на розробку креативів і контенту.

Зовнішньоекономічні операції

Оплата підписок на іноземні маркетингові сервіси (реклама в Google, Meta, LinkedIn), закупівля товару у зарубіжних постачальників для локального продажу, розрахунки з міжнародними інфлюенсерами та агентствами, контракти на дослідження зарубіжних ринків.

Факти господарського життя

Це реальні події та явища, які відбуваються в економічній діяльності підприємства. Вони охоплюють **усі зміни**, що відбуваються в матеріальному, грошовому чи інформаційному обігу підприємства.

→ Закупівля рекламних послуг та матеріалів

Придбання рекламного інвентарю, POS-матеріалів, підписок на маркетингові сервіси.

→ Надання послуг клієнтам

Продаж товарів чи послуг, отримання оплати від покупців.

→ Залучення фінансування

Отримання кредиту чи інвестицій для запуску маркетингової кампанії.

→ Виплата заробітної плати, оформлення працівника

Кадрові та розрахункові операції з персоналом: розрахунки з маркетологами, дизайнерами, підрядниками (фрілансерами, агентствами).

Господарські операції

Це сукупність відображених у бухгалтерському обліку подій, які **підтверджені документально** і оформлені згідно з вимогами бухгалтерських стандартів. Вони є інтерпретацією (або трансформацією) фактів господарського життя в термінах бухгалтерського обліку.

Документальне підтвердження

Кожна операція повинна бути підкріплена первинним документом (рахунком, актом, накладною).

Відповідність стандартам

Операції відображаються згідно з чинними бухгалтерськими стандартами, а не довільно.

Грошовий вимір

Кожна операція обов'язково має грошову оцінку — це те, що відрізняє господарську операцію від просто факту життя компанії.

Від факту — до операції

Факти господарського життя стають основою для формування господарських операцій. Не кожен факт автоматично стає операцією — для цього необхідно, щоб факт був **документально підтверджений** і відповідав критеріям обліку. Лише задокументований факт, який має грошову оцінку, набуває юридичної та облікової сили.

Факт господарського життя

Реальна подія, що відбулася в компанії (запуск рекламної кампанії, продаж товару, оплата послуг агентства тощо).

Умова перетворення на операцію

Для того щоб факт господарського життя був зафіксований як господарська операція, **має бути створено відповідний документ** — рахунок, акт наданих послуг, накладна, платіжне доручення тощо. Без первинного документа факт не може бути відображений в обліку

Приклад

Маркетолог домовився з блогером про рекламну інтеграцію — це факт господарського життя. Але поки не підписано акт наданих послуг і не оплачено рахунок, ця подія «не існує» для обліку — вона стає господарською операцією лише після документального оформлення.

Стандартизація обліку

Господарські операції оформлюються згідно з встановленими нормами бухгалтерського обліку, що забезпечує однозначність і зрозумілість інформації про економічні події.

Стандартизація є ключовою вимогою до облікового процесу. Єдині правила оформлення дозволяють порівнювати дані різних підприємств, забезпечують прозорість звітності та спрощують аудиторські перевірки.

Висновок

Факти господарського життя

Це реальні події, що відбуваються в діяльності підприємства — купівля, продаж, виплата зарплати тощо.

Господарські операції

Це бухгалтерський відбиток фактів, що відповідає вимогам обліку та підтверджений документально.

- Тільки задокументовані та систематизовані факти перетворюються на господарські операції, що дає можливість аналізувати фінансовий стан, вести звітність та приймати управлінські рішення.

Предмет бухгалтерського обліку

Що потрібно обліковувати?

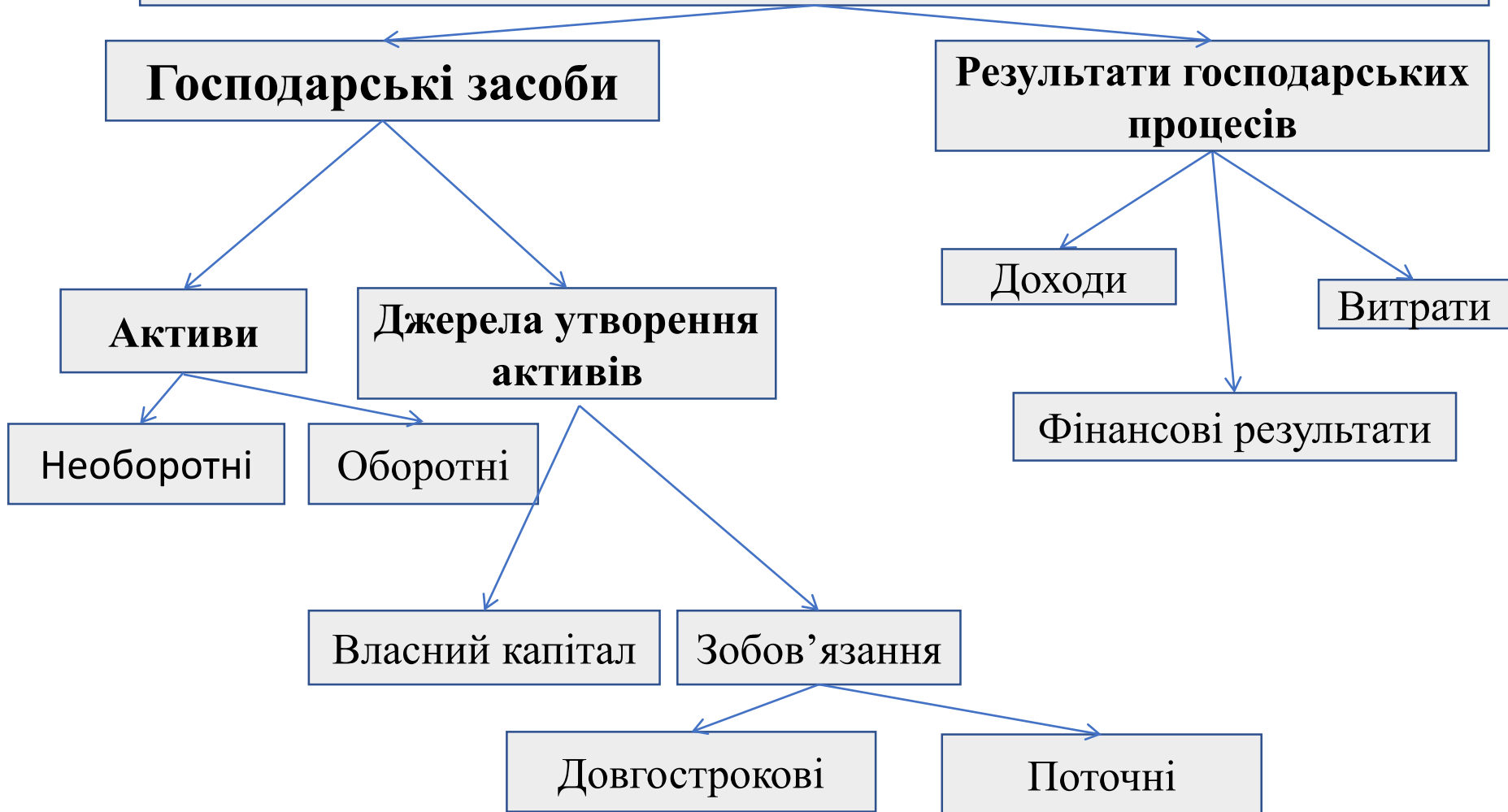
Предметом бухгалтерського обліку є вивчення стану та руху господарських засобів та господарських процесів підприємства, узагальнених у грошовому вираженні.

Предмет обліку охоплює всі ресурси підприємства, джерела їх формування та результати господарської діяльності. Грошове вираження дозволяє узагальнювати різноманітні об'єкти в єдиній системі.

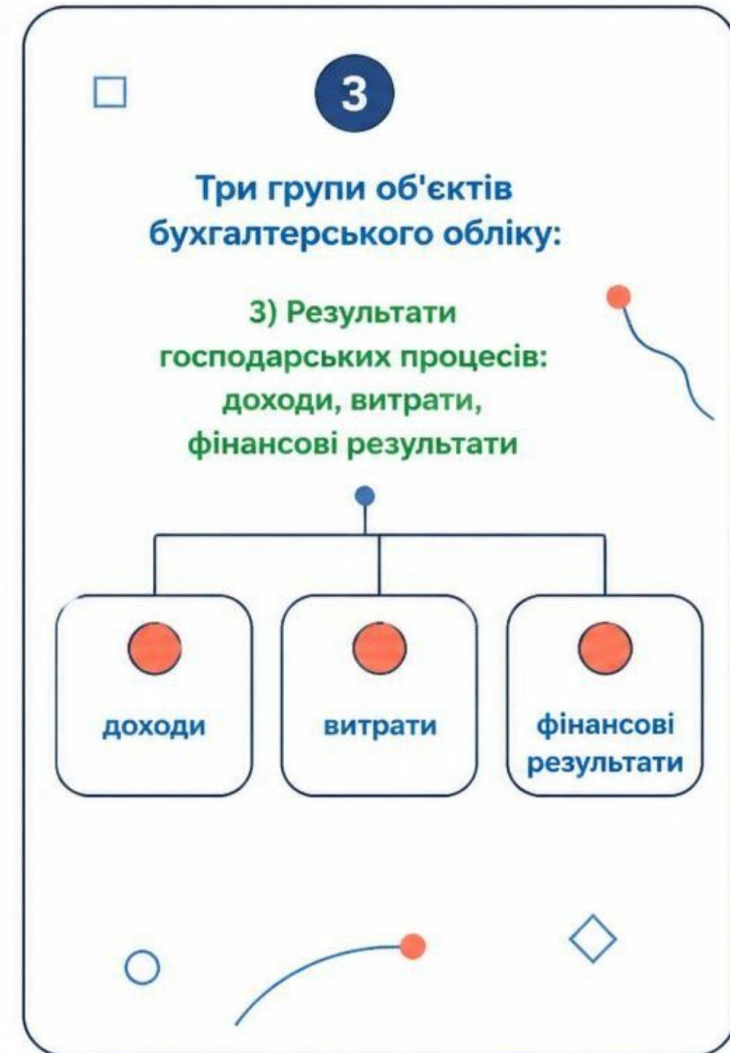
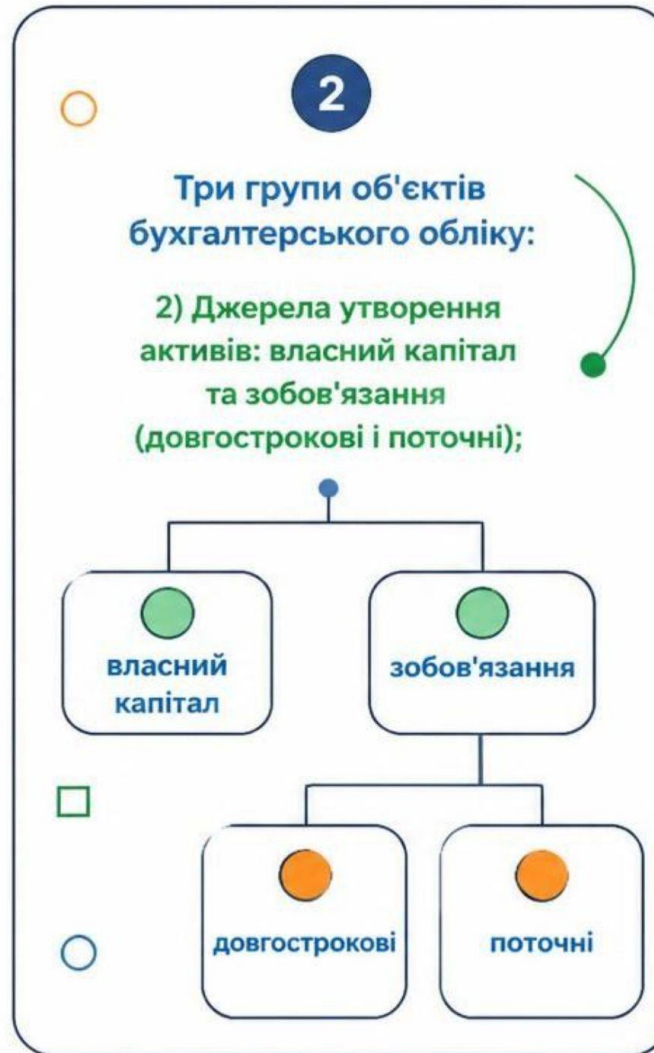
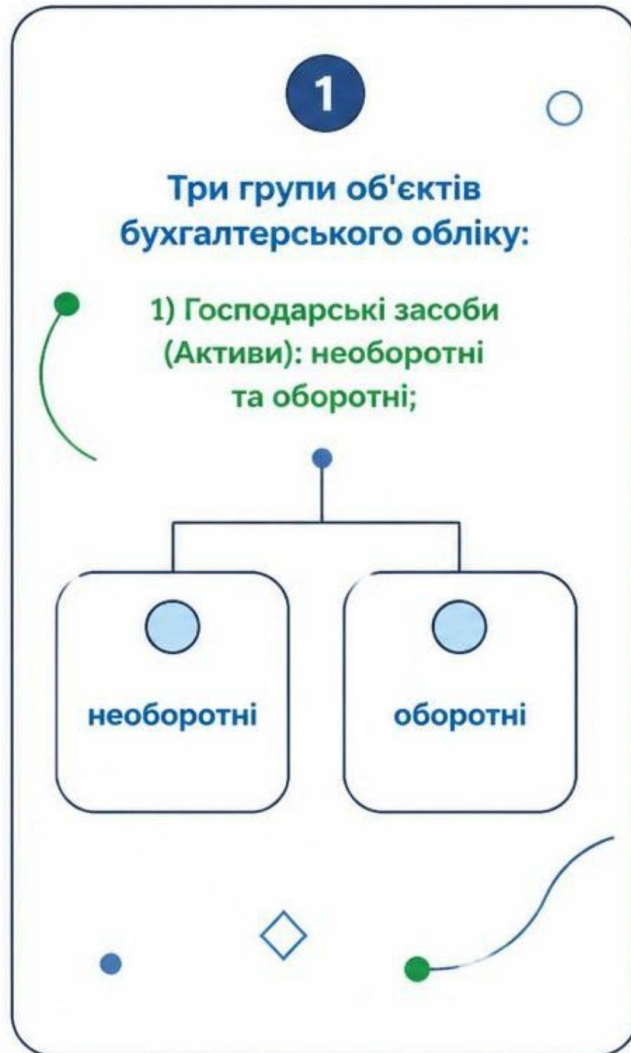
Сутність предмета бухгалтерського обліку розкривається через його об'єкти

Кожен об'єкт бухгалтерського обліку відображає певний аспект господарської діяльності підприємства.
Сукупність об'єктів формує цілісну картину фінансово-господарського стану суб'єкта господарювання.

ОБ'ЄКТИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Об'єкти бухгалтерського обліку

Активи

Ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до отримання економічних вигод у майбутньому.

Активи є ключовим об'єктом бухгалтерського обліку. Вони поділяються на необоротні та оборотні залежно від строку їх використання та характеру участі в операційному циклі підприємства.

Актив — те, чим компанія володіє і що приносить (або може принести) вигоду: гроші, товар на складі, обладнання, навіть бренд і клієнтська база

Класифікація активів

Оборотні активи

Майно підприємства, термін використання якого **менше року** або операційного циклу, якщо він більше року.

Необоротні активи

Всі активи, що не є оборотними — майно підприємства, термін використання якого **більше року** або операційного циклу, якщо він більше року.

Операційний цикл

Проміжок часу між придбанням запасів та отриманням грошових коштів від реалізації виробленої з них продукції.

Необоротні активи: Основні засоби

Основні засоби — необоротні активи вартістю **більше 20 000 грн**, що використовуються у виробничій діяльності протягом тривалого часу.

Земельні ділянки

Капітальні витрати на поліпшення земель (меліоративні, іригаційні роботи)

Будинки та споруди

Виробничі та невикробничі будівлі підприємства

Машини та обладнання

Транспортні засоби, інструменти, прилади та інвентар

Тварини та насадження

Не пов'язані із сільськогосподарською діяльністю; інші основні засоби

Інші необоротні матеріальні та нематеріальні активи

Інші необоротні матеріальні активи (до 20 000 грн)

- Бібліотечні фонди
- Малоцінні необоротні матеріальні активи
- Тимчасові (нетитульні) споруди
- Природні ресурси
- Інвентарна тара, предмети прокату

Нематеріальні активи

- Права користування природними ресурсами та майном
- Права на комерційні позначення
- Права на об'єкти промислової власності
- Авторські права
- Інші нематеріальні активи

Інші необоротні активи

Капітальні інвестиції

Капітальне будівництво, придбання основних засобів, нематеріальних активів, довгострокових біологічних активів.

Довгострокові фінансові інвестиції

Вкладення в акції, облігації та інші цінні папери на строк понад рік.

Довгострокова дебіторська заборгованість

Заборгованість, погашення якої очікується після 12 місяців.

Гудвіл

Перевищення вартості придбання над справедливою вартістю чистих активів підприємства.

Оборотні активи: Запаси

Виробничі запаси

Сировина, матеріали, паливо, тара, будівельні матеріали, запчастини

Незавершене виробництво

Напівфабрикати, брак у виробництві

Готова продукція

Продукція сільськогосподарського виробництва та товари

МШП

Малоцінні та швидкозношувані предмети: інструменти, інвентар, спецодяг

Оборотні активи: Грошові кошти та розрахунки

Грошові кошти

- Готівка в касі підприємства
- Поточні рахунки в банках
- Грошові документи та кошти в дорозі
- Електронні гроші

Розрахунки та фінансові інвестиції

- Короткострокові векселі одержані
- Поточні фінансові інвестиції
- Розрахунки з покупцями та замовниками
- Розрахунки за виданими авансами
- Розрахунки з підзвітними особами
- Витрати майбутніх періодів

Дебітори та дебіторська заборгованість

Дебітори

Юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів.

Дебіторська заборгованість

Сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату. Відображається в складі оборотних активів балансу підприємства.

Джерела утворення активів

Власний капітал

Частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань. Це сума ресурсів, вкладених та зароблених власниками для організації господарської діяльності.

Це те, що "залишається власнику", якщо продати всі активи й розрахуватися з боргами (актив – зобов'язання)

Зобов'язання

Заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої призведе до зменшення економічних вигод.

- **Поточні зобов'язання** — погашаються протягом 12 місяців
- **Довгострокові зобов'язання** — всі зобов'язання, що не є поточними

Зобов'язання

= Кредиторська заборгованість

Це те, що підприємство заборгувало іншим — постачальникам, банкам, бюджету, працівникам та іншим кредиторам.

Власний капітал: Структура

Зареєстрований капітал

Статутний капітал, пайовий капітал, інший зареєстрований капітал, внески до незареєстрованого статутного капіталу.

Капітал у дооцінках

Дооцінка (уцінка) основних засобів, нематеріальних активів, фінансових інструментів.

Додатковий капітал

Емісійний дохід, накопичені курсові різниці, безоплатно одержані необоротні активи.

Резервний капітал

Капітал, що формується відповідно до законодавства або установчих документів підприємства.

Власний капітал: Інші складові

Нерозподілені прибутки / непокриті збитки

Прибуток, що залишився після розподілу між власниками, або накопичені збитки підприємства.

Вилучений та неоплачений капітал

Зменшують загальну суму власного капіталу підприємства.

Забезпечення майбутніх витрат

- Забезпечення виплат відпусток
- Додаткове пенсійне забезпечення
- Забезпечення гарантійних зобов'язань

Цільове фінансування

- Кошти з бюджету та державних фондів
- Благодійна допомога

Зобов'язання: класифікація

Довгострокові зобов'язання

- Довгострокові позики
- Довгострокові векселі видані
- Зобов'язання за облігаціями
- Зобов'язання з оренди
- Інші довгострокові зобов'язання

Поточні зобов'язання

- Короткострокові позики та векселі
- Розрахунки з постачальниками
- Розрахунки за податками й платежами
- Розрахунки за страхуванням
- Розрахунки за виплатами працівникам
- Розрахунки з учасниками

Поточні зобов'язання: Інші розрахунки

Розрахунки за авансами одержаними

Аванси, отримані від покупців та замовників в рахунок майбутніх поставок.

Внутрішні розрахунки

Внутрішньогосподарські розрахунки між підрозділами підприємства.

Розрахунки за нарахованими відсотками

Нараховані, але не виплачені відсотки за позиками та кредитами.

Доходи майбутніх періодів

Доходи, одержані у звітному періоді, які включаються до доходів у майбутніх звітних періодах.

Результати господарських процесів

Доходи

Збільшення економічних вигод підприємства внаслідок надходження активів або зменшення зобов'язань.

Це те, що компанія заробила від продажів (не плутати з "грошима, що надійшли" — тут можна коротко торкнутися нарахування, але не заглиблюватись)

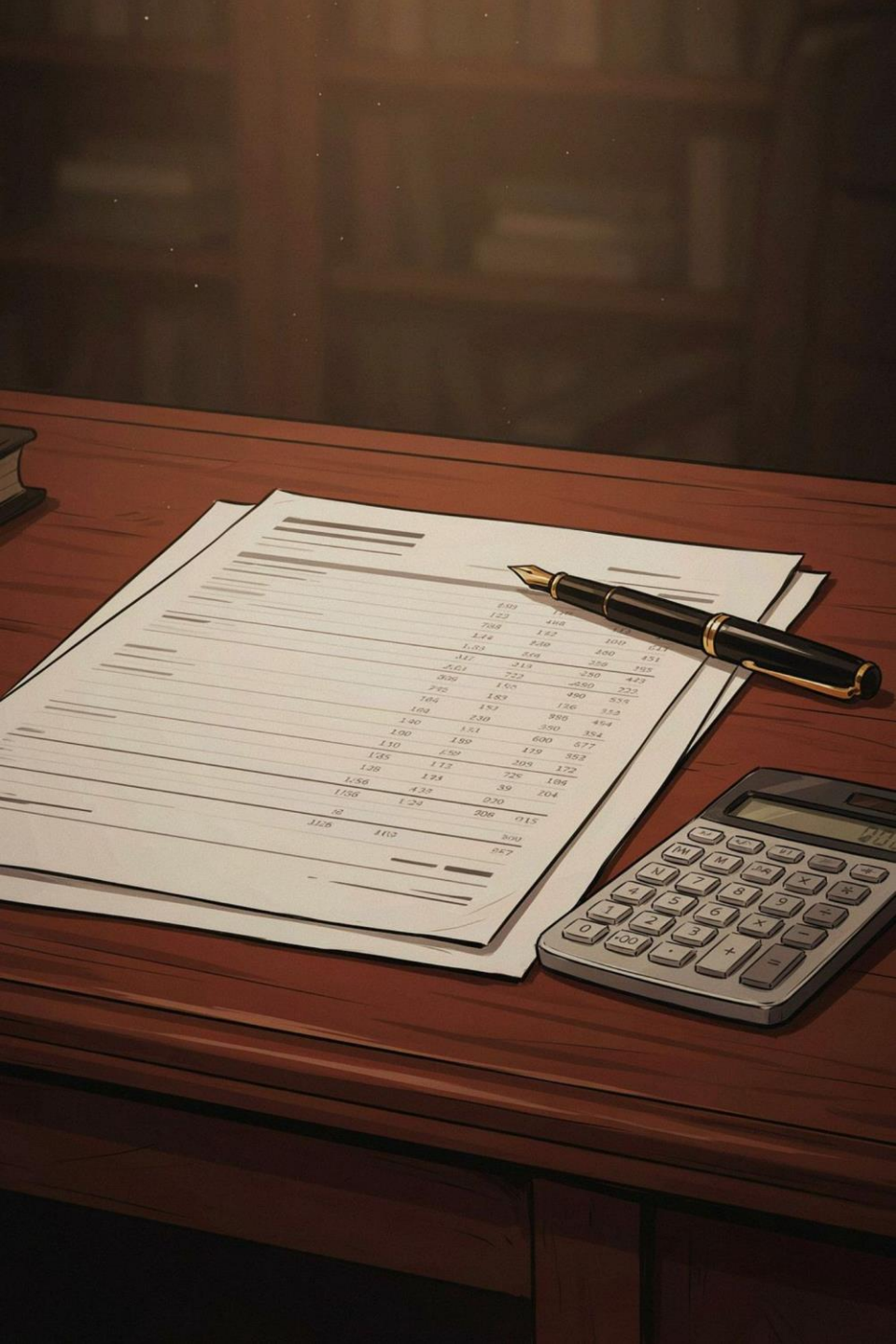
Витрати

Зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань.

Те, що компанія витратила, щоб цей дохід отримати.

Фінансові результати

Приріст або зменшення вартості власного капіталу за звітний період — прибуток або збиток.

Визначення ключових понять

Доходи

Збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до **зростання власного капіталу** (за винятком зростання за рахунок внесків власників).

Витрати

Зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до **зменшення власного капіталу** (за винятком зменшення за рахунок вилучення або розподілення власниками).

Фінансовий результат

Приріст (чи зменшення) вартості власного капіталу підприємства, що утворюється в процесі підприємницької діяльності за **звітний період**.

Доходи, витрати і фінансові результати

Доходи

- Доходи від реалізації
- Інший операційний дохід
- Дохід від участі в капіталі
- Інші фінансові доходи
- Інші доходи

Витрати

- Собівартість реалізації
- Загальновиробничі витрати
- Адміністративні витрати
- Витрати на збут
- Фінансові витрати
- Інші витрати

❏ Фінансовий результат = Доходи – Витрати. Позитивне значення — прибуток, від'ємне — збиток звітного періоду.

Міні-кейс

Вимірники в бухгалтерському обліку

Натуральні (умовно-натуральні)

Кількісний вимір об'єктів: кілограми, метри, штуки, літри. Умовно-натуральні застосовуються для однорідних об'єктів (умовне паливо тощо).

Трудові

Вимірюють витрати праці: людино-години, людино-дні. Застосовуються при нарахуванні заробітної плати та обліку продуктивності праці.

Грошові

Узагальнюючий вимірник, що дозволяє відображати різноманітні об'єкти в єдиній грошовій одиниці. Є основою бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік: Ключові характеристики

Суцільний та безперервний

Охоплює всі операції без винятків та ведеться без перерв у часі.

В межах окремого підприємства

Формує точну інформацію про фінансовий стан конкретного суб'єкта господарювання.

Лише грошове вираження

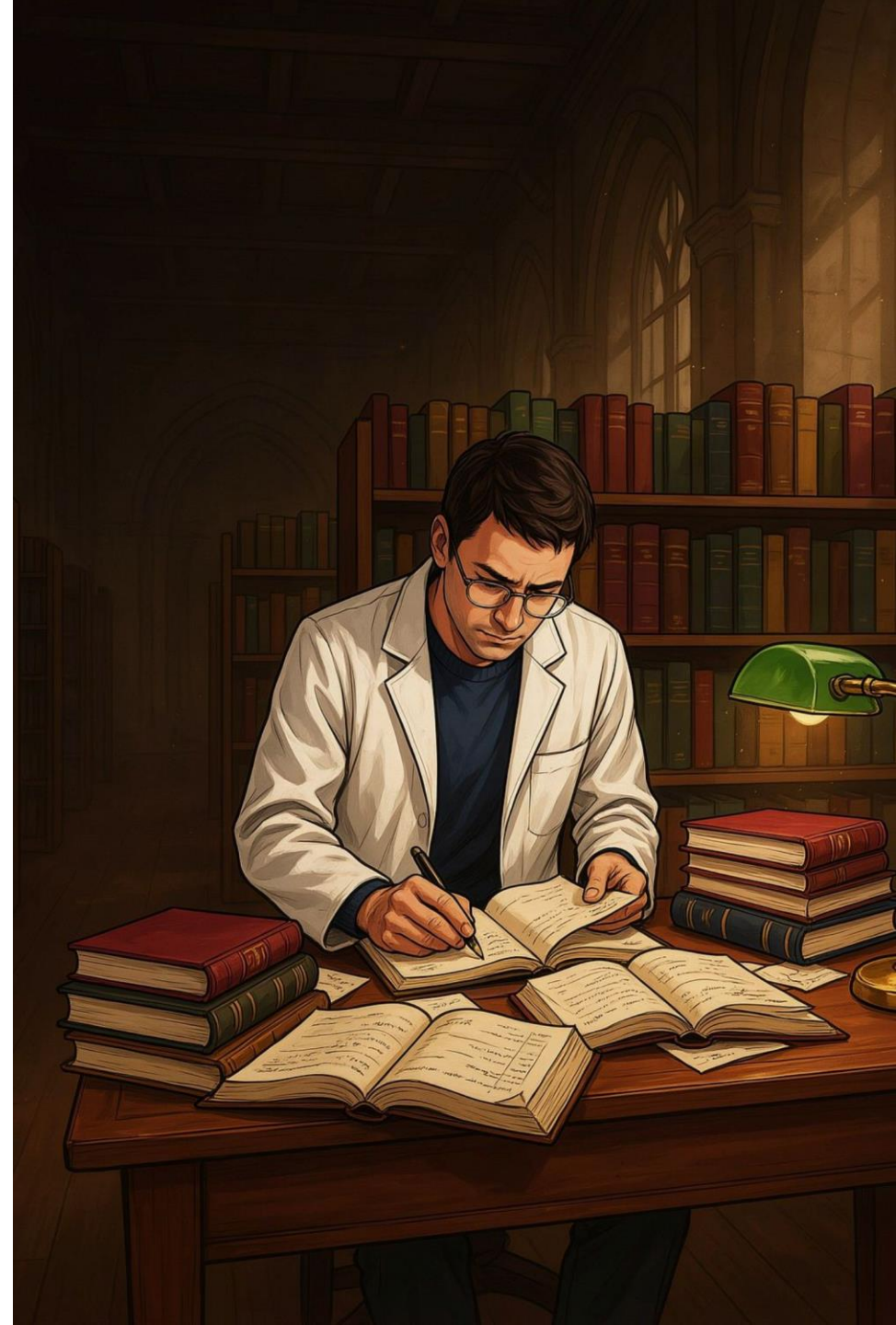
Відображає тільки ті факти, які мають грошову оцінку, що забезпечує порівнянність даних.

Поняття методу

Бухгалтерський облік, як і кожна наука, має свій метод.

Слово **метод** (від гр. methodos — дослідження) означає спосіб дослідження явищ, підхід до вивчення явищ, планомірний шлях встановлення істини, взагалі — прийом, спосіб дії.

Метод є сукупністю засобів і прийомів, що застосовуються для пізнання предмета науки. Без чіткого методу неможливо системно відображати господарську діяльність підприємства.

Метод бухгалтерського обліку

Це сукупність спеціальних прийомів, за допомогою яких вивчають його предмет.

Як потрібно обліковувати?

Структура методу бухгалтерського обліку

Метод бухгалтерського обліку складається з **4-х пар елементів**, які охоплюють всі етапи облікового процесу:

1

Спостереження

Хронологічне і систематичне спостереження за господарськими операціями.

2

Вимірювання

Вимірювання господарських засобів і процесів у грошовому вираженні.

3

Реєстрація

Реєстрація та класифікація даних з метою їх систематизації.

4

Узагальнення

Узагальнення інформації для прийняття управлінських рішень.

Система бухгалтерського обліку

Документування як елемент методу бухгалтерського обліку

Це спосіб суцільного та безперервного відображення господарських операцій в бухгалтерських документах.

Документування є першим і найважливішим елементом методу бухгалтерського обліку. Воно забезпечує законність та достовірність облікових записів, надаючи кожній господарській операції юридичну силу.

Класифікація документів

Первинні документи

Документи, які є підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій. Складаються безпосередньо під час або відразу після здійснення операції.

Зведені документи

Документи, що складаються для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів. Узагальнюють інформацію з кількох первинних документів.

Нормативне забезпечення документування

- ❏ Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 року № 88.

Положення **встановлює порядок** створення, прийняття і відображення у бухгалтерському обліку, а також зберігання первинних документів, облікових регістрів та бухгалтерської звітності підприємствами всіх форм власності.

Ключові вимоги до документування

Суцільне та безперервне документування

Господарські операції відображаються методом їх суцільного і безперервного документування без жодних винятків.

Первинні документи — основа записів

Записи в облікових регістрах здійснюються виключно на підставі первинних документів.

Мова складання

Усі первинні документи, облікові регістри і бухгалтерська звітність повинні складатись **українською мовою** (паралельно може застосовуватись інша мова).

Первинні документи

Документи, створені у письмовій або електронній формі, що **фіксують та підтверджують господарські операції**, включаючи розпорядження та дозволи адміністрації (власника) на їх проведення.

Первинні документи є юридичною основою бухгалтерського обліку. Кожен такий документ є доказом здійснення конкретної господарської операції та підставою для відображення її в облікових регістрах.

Первинні документи — основа бухгалтерського обліку

Первинні документи є основою бухгалтерського обліку, оскільки вони **підтверджують факти господарської діяльності** підприємства. Без первинного документа жодна операція не може бути відображена в обліку та визнана юридично значущою.

Документи, що підтверджують надходження товарів, сировини, матеріалів

Накладні

Супроводжують переміщення матеріальних цінностей. До них належать **товарні накладні** (підтверджують продаж/купівлю товарів) та **транспортні накладні** (підтверджують транспортування вантажів).

Акти прийому-передачі

Використовуються для підтвердження передачі майна або виконання робіт. Підписуються обома сторонами і є підставою для оприбуткування активів на баланс підприємства.

Документи, що підтверджують операції з реалізації

Рахунки-фактури

Фіксують операції з **продажу товарів або послуг**. Містять найменування, кількість, ціну та загальну вартість реалізованих активів. Є підставою для відображення доходу від реалізації.

Касові чеки та квитанції

Підтверджують розрахунки у **готівковій формі**. Є обов'язковими при розрахунках із споживачами. Підтверджують факт оплати та передачі товарів.

Документи, що підтверджують операції з оплати

Платіжні інструкції та касові ордери

Використовуються для відображення операцій з розрахунками — як готівкових (прибуткові та видаткові касові ордери), так і безготівкових (платіжні доручення).

Банківські виписки

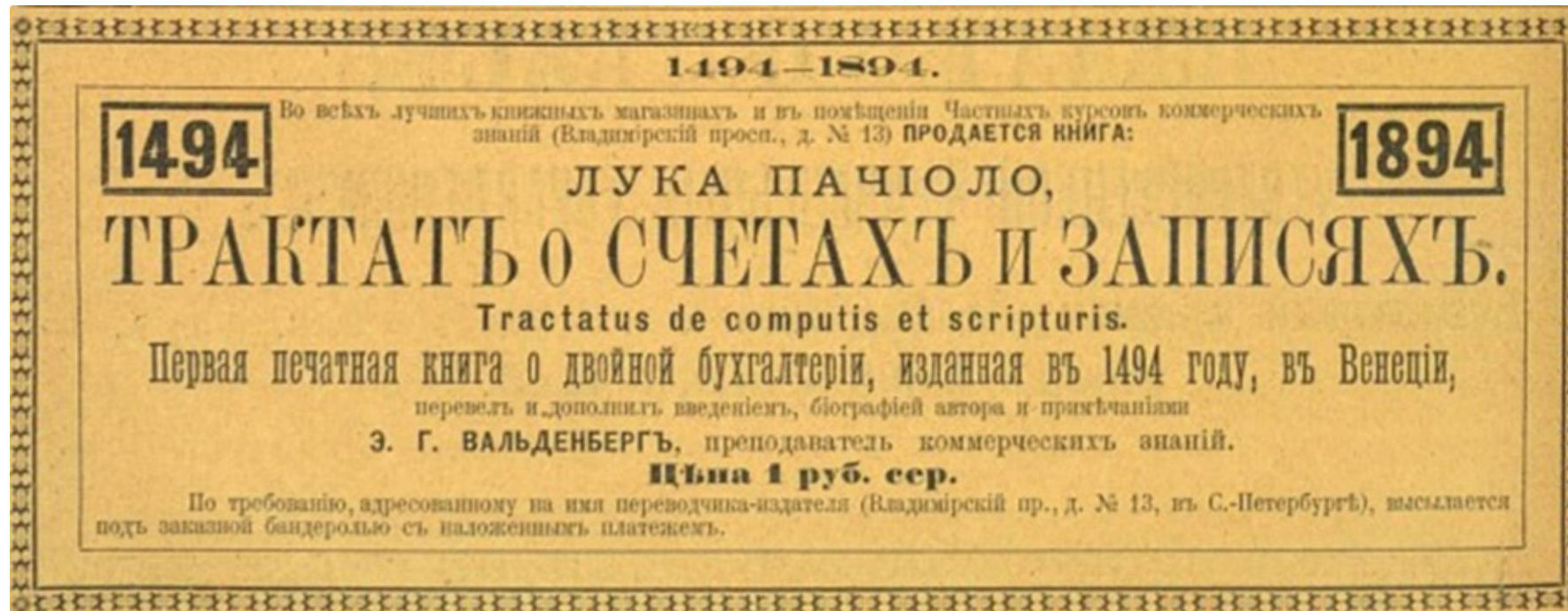
Підтверджують операції, проведені через банк. Є офіційним документом банківської установи, що відображає всі рухи коштів на поточному рахунку підприємства.

16 липня

День Бухгалтера

Щороку 16 липня в Україні відзначається **День бухгалтера** — свято всіх фахівців, які забезпечують фінансову прозорість та облікову дисципліну в діяльності підприємств і організацій.

Автор та перша праця з бухгалтерського обліку

Лука Пачолі (1445–1517)

Італійський математик і монах-францисканець, якого вважають **«батьком бухгалтерського обліку»**. Першим систематизував принципи подвійного запису.

«Трактат про рахунки та числа»

Венеція, 1494 рік. Опублікований як частина праці «Summa de arithmetica», цей трактат вперше описав систему подвійного запису та заклав основи сучасної бухгалтерії, якими ми користуємось і донині.